

032J387333990

(begobors India's beenstime to)

30006806CO, 23 ostasab. "2206თველობის მოამბეში" დაბეგდილია, რომ გამოვიდა უმაღლესი ბრძანება. andreal degransis so 1880 Fread zsbazzermos da zazzal, zermatal as პოდოლის გუბერნიებში შემოდებუ-ອວ ໗6და ວქმ6ეს სასამართლოს რეფორმები. ეისკის უეზდის სასწავლებელი რეალურ ექვს კლასიან სასწავლებლად გადაკეთდება.

CM669 60, 22 astassil. 37306 მოვიდა აქ რუსის ელჩი ლობანოვი **α** αρηί απόρ δοιποθόροται 35-3,005 30 Vargo.

ბერლინი, 22 იანკარს. საფრანგეonal joha base dagal szages 33-Gogdo.

3060306 3606 36 6330602?

mozomolia, 24 asbasal.

შკანასკნელის ფოჩტით მოსულს რუსის გაზეთს "ს. პეტერბურდის შწყებებში" ჩვენ წავიკითხეთ ძავკასიის მხრიდამ გაგზაენილი კორრესპონდენცია, რომელშიაც, ძარსისა და ბათუმის მაზრის მცხოვრებთა ოსმალეთში გადასახლებაზე, შემდეგი სიტყეებია მოყეანილი.

"..... ysobob ds & onesd 50,000 by-"ლამდინ გარდასახლდა მომეტებული ნა-"Fomo possodjanaliziji; dismidali dima-" esd 30 7,000 by mo desor stas do --

"ზღვის ნაპირებზე. ორიკე მხრიდამ გა- ვის ქვეყნიდამ მეორეში გადასახლეpostsbezionezio 6s6mogo stes sta shis- dol! "הוציהם היצמר לצויצה בשל של של של אולים "დაბრუნების უფლებას თხოულობენ; "dszasd, ases ofds ybes, and "αθέσα σύαχδαυ შესრულება "ახლა შეუძლებელია.

"badfybade so soab ad esη ειδια βεωβορ βεσιρεία "à s; saso asponese justenios antipon, "რომელნიც ამ მხარეში შემოიტანენ თან " అمة მართლა ის დმობიერება და მო "სერსება, რომლითაც რუსის სალდათმა "იცის ადგილობრივ მცხოვრებლების მო-"პეროპა. ამათზე აქაური სალხისაგან არა "თუ საჩივარი და უკმაყოფილება არ ისმის, "არამედ თვითონ ეს ხალხი თხოულობს, "and alson perpension francis per "szsBizmadaliszsb liszeranjda eszyyberb "სოფლებში.

" მაგრამ წევდიადი და ნათელი ერთად "კერ მოთავსდებიან: უმთავრესი მიზეზი "ამ სალხის გარდასახლებისა არის შიში, "ההשל געהן מין הזמגל גלגם עיניגראסים-"გერ მოითმენს მაქმადიანი."

პი ამას გეიქადაგებს ჩვენ რუსის გაზეთი და იმის აქაური კორრესპონდენტი, რომელნიც სწორის, ჭეშმარიტის აზრებისა და ნამდვილის ფაქტების გამავრცელებელნი უნდა იყენენ, ჩეენის ქვეყნის შესახებ, რუსეთის ხალ-

მადლობა ღმერთსა, რომ ამისთანა აზრისა არ არის არც ჩვენი უმაღლესი მთავრობა და არც ერთი ნამდვილი, კეთილ-გონიერი რუსი, რომელთაც ესმისთ სახელმწიფო სარგებლობა რას მოითხოვს და რა მოსდევს ხალხის თა-

შარსისა და ბათუმის მხარეებში მოგზაურობის დროს დიდმა მთავარმა ძავკასიის ნამესტნიკმა ყველგან, საცა ჰქონდა შემთხვევა, როგორც ოფიციალურს "ძავკაზში" დაბეჭდილმა ამ მოგზაურობის ოფიცმალურმა აღწერამ გეაცნობა, გამოუცხადა ხალხს, რომ ნურაფრის გეშინიანთო, თქვენს სარწმუნოებას, ადათს ჩვენ (რუსის მთავრობა) ხელს არ ვახლებთო; თქვენი Umm-Banma, on fagon bobm- 1000 000 ადგილ-მამული ხელ-უხლებელად გექნებათო; იმუშაეეთ, კეთილ-გონიერად იცხოვრეთ, მოუარეთ თქვენს მიწაწყალს და მთავრობა არაფერს არ დაზოგავს თქვენის კეთილ-დღეობისაongolism.

სწორეთ ამ გვარსავე სიტყვებით მიმართა ნამესტნიკის თანა-შემწემ თ. სვიატოპოლკმაც ბათუმიც bomble, honcegloos hybrid goton dataggლად შევიდა და დამყარდა ამ მხარე-Ю.

ამ გვარადვე იქცევიან, ამ გვარადვე ცდილობენ ახლად დაპყრობილი ხალხის შეთვისებასა და იმათ გულის მოგებას ყველა გონიერი და თავიანი რუსის ჩინოენიკები ხსენებულს მაზ-6000.

გენელი და გაუგებარი იქნებოდა. წარმოუდგენელი და გაუგებარი იქნება ხალხის მოძულება და განდევნის სურვილი იმათის მხრით, ვისაც კი ტვინი აქეს და ესმის, რომ ამ ადგილობრიე მცხოერებლების გარდასახლებით არათუ მარტო ამათგან მიტოებულს ქვეყანას მიეცემა დიდი და უანგარიშო

ზარალი, არამედ თეით მთელ რუსეთსაც.

♥არმოუდგენელი და გაუგებარი იქნებოდა იმიტომ, რომ მარტო ბრმებისათვის არ არის ახლა დამტკიცებული, რომ ამ ზღვის ნაპირა ადგილებში შუაგულ რუსეთიდამ გადმოსახლებული ხალხი ვერა სძლებს, ვერ იტანს აქაურ ჰავას და უანგარი შოთ იხოცება, მოიგონონ ამ ბრმებმა სოხუმის მაზრის კოლონიზაციის მაგალითი.

წარმოუდგენელი და ვაუგებარი იქნებოდა ამიტომ, რომ ვერც ერთი სხვა ხალხი ვერ დაიცვავს ისე მტრისაგან ამ ადგილებს, ვერც ერთი ვერ მოუვლის თავის მამა-პაპისეულ მიწა-קישיר הוצ העצמינים האשייים אשיייים ადგილობრივი ხალხი.

♥არმოუდგენელი და გაუგებარი იქნებოდა იმიტომ, რომ კეთილ-გონიერ და კაცთ-მოყვარე კაცს არას-ოდეს არ მოუვა თაეში ხეპრული აზრი, რომ ერთი ადგილიდამ, თავის სამშობლო ქვეყნიდამ აჰყაროს მთელი ხალხი და სხვაგან, უცხოვთში, გარდაასახლოას მაშინ, როდესაც ეს გარდასახლება, ერთის მხრით, დაღუპავს ამ ხალხს და მეორეს მხრით, ავნებს თვით იმ ხალხსაც, რომელსაც გადასახლებულების მიწა-წყალი რჩე-

♥არმოუდგენელი და გაუგებარი იქნებოდა იმიტომ, რომ გონიერმა რუსმა იცის — თუ რამდენი უდაბნო, ხელ-უხლებელი ადგილები იპოება თვით იმის ქვეყანაში, რომელსაც პატრონი და მომვლელი ვერ ამოსჩენია, ხალხის სიცოტავის გამო, და კიდევ ახალი ქეეყნის გაუდაბნოება იმის-თვის სასიკეთო არ იქნებოდა.

306035 3030 to \$30500 505m.

(obbygg)ds godo offo defastales, asdrag-אושים א. האופטר אוסטר איצייף שמט איניים אי 1880 F.).

(pobeldagero)

მს თხზულება ბევრს ისეთს შესანი შნაეს ამბებს გადმოგეცემს, რომელნიც ჩეენს "მართლის ცხოერებაში" არ მოიპოებიან; აქ ბევრი ისეთი ამბებია თანა-მედროე მოსამზღერე სახელმწი-שתואחנים, ההשקור של אשר הים ניאירי თველოსთან დაახლოვებული პოლიტიკური, დინასტიური და ტომობითი

גים שהאחה, אחת הארנו שיש שישיש ואחלים თის და სპარსეთის სახელმწიფოს. ამ სახელმწიფოებს ჰქონიათ აგრეთვე ქართველებზე დიდი გაელენა განათლებით და გონების წარმატებით.

ჩეენ ესცნობთ, რომ მირიან მეფის დროს სომხეთში ყოფილა მეფედ სახელ-განთქმული ტირიდატი, პატარო ბითგან ძველათ წაყვანილი და რომის კეისრების კარზე გაზრდილი. მას შეთვისებია რომაული განათლება და როცა სომხეთში გამეფებულა, თავის ხალხში შემოუტანია იქაური სახელმწიფო წესი და რიგი, აგრეთვე ნადიმობა, სწავლა და ხელოვნება; იტყვიან, რომ პირველ სომხეთში იმან შემოიღოვო სხდომის რიგი მთაეართ פי קאחטסיששישישיט. שתקקרט שישישילט

დიმობაში ან რჩევაში განწესებული თავის ღირსებისა მებრ; ტირდატმა შემოიღო რომაულის წესით ლხინ ში წამოწოლით ქამა და აგრეთვე მუთაქახე განსვენება. მსევე წესი სომხითიდან შემოკიდა ჩვენშიაც.

ტირდატ მეფის ქალი სალომე დედოფალი შვარმოსი შეიქნა მეუღლე სახეთის მეფის რევისა, რომელიც იყო მირიანის შვილი, სალომე დედოფალი იყო დიდი კეთილ მსახური და მოწაფე წმინდა ნინოსი; იმან აღწერა წმ. Entral Ubraghgas.

დიმ. ბაქრაძის თხზულებიდან ცხადათ ვსცნობთ, რომ მეოთხე საუკუნეში საქართველოს დიდი პოლიტი კური მნიშვნელობა ჰქონია მაშინდელის განათლებულის ქვეყნებისათეის. თავისი ადგილი ჰქონდა მეფესთან ნა- საქართველოს მეფე და იმის ერი და

რაჯობდნენ ძავკასიის გასავალს კარებს დარიალას და დარუბანდს (დერბენდს). ძავკასიის ჩრდილოეთით ბინადრობდა ძლიერი ხაზარის ტომი, მეტად ეელური და მტაცებელი. ის აწვებოდა ძავკასიას და თუ როდესმე შემოსტეხდა Qარუბანდის კარს შემოესეოდა სპარსეთს, ასურეთს, საბერძნეთს და მე-Oso sombhydos brumdy.

მირიან მეფემ სპარსეთის მეფის შემწეობით ააშენა დარუბანდს ძლიერი ზღუდე და იცავდა ფარუბანდის კარს ძლიერის ჯარით. მირიანს ბევრ-צורה אלתבעים האקשיים אינישיים איניים რებთან და არ შემოუშეია ეს მტაცებელი ერი სამხრეთის ქვეყნების ასაოხრებლათ.

წარმოუდგენელი და გაუგებარი იქ- თავის ქვეყნის სიყვარული უღვივის ნებოდა ამიტომ, რომ გონიერმა რუს- გულში, ის ამისთანა საზიზღარ აზმა იცის — თუ რა დაუძინებელ მტერს რებს არ წამორო შავდა. შეიძენდა იმის ქვეყანა ამ ძალა-უნებურად გადასახლებულებში. ის მოიგონებდა ჩერქეზებისა და ბბხაზების მაგალითს.

2

მაგრამ ყველა ეს "პეტერბურღის შწყებების" ჩვენებურ კორრესპონ− დენტს არ ესმის, ან არ უნდა გაიგონოს. იმას არ ესმის, რომ დიდად სამწუხარო იქნება ამ ხალხის გადასახლება და ამბობს: "დაე გადასახლდნენო!"

არ ესმის, რომ რუსეთის პოილტიკური ინტერესი, სახელმწიფო სასარგებლო, კაცთ-მოყეარება და სხეა ყოველ - გეარი ანგარიში მოითხოვს, რომ ხელ-გაშლილი, ძმურის სიყვარულით მივილოთ ჩვენ ყველა, ვინც შეცდომით გადასახლებულა და დაბრუნებას მოინდომებს, და გაიძახის: "ვინც ერთხელ გადასახლდა, იმათ უკან დაბრუნების ნება არ უნდა მიე-Colom!"

პრ ესმის, რომ გადასახლების მი-ზეზი ათასია და არა მარტო ერთი, ზეზი ათასია და არა მარტო. ერთი, და ბრძანებს: "თავიანთ ქალების გამოჩენა არ უნდათ და იმიტომ მიconstra!"

არ ესმის, რომ შარსის მხრის ახლანდელი დამშევის მიზეზი მხოლოთ ის არის, ვინც მშრომელი ხალხი იყო, სულ ოსმალეთვი გადასახლდა, და ამბობს: " ფუხაბორები და მალაკანები დაეასახლოთ იქ და შრომასა და წესიერებას მოიტანენ თანაო!"

მრთის სიტყვით, იმ გვარი აზრების გამოთქმა, როგორიც ზემოხსენებულ გაზეთშია გამოთქმული, შეუძლიან მხოლოთ ისეთს პირს, რომელსაც არ ესმის არც ადგილობრივი ახლადდაპყრობილ ქვეყნების ხალხის ვითა რება და არც რუსეთის სახელმწიფო საჭიროება, ისეთს კაცს, რომელსაც იმდენი ტვინი, გული და კაცთ-მოყgohgmado sho odgu, hma gongmb ob ტანჯვა-წვალება და უბედურება, რომელიც მისდეეს ხალხს თავის სამშოპლო ქვეყნიდამ განდევნას, გარდასახლებას; ვისაც სამშობლო აქვს, ვისაც

ამ სახით მირიანის დროს საქართველოს ერი დიდი ნუგეში და მფარველი ყოფილა სპარსეთის, ბსურეთის, მცირე აზიის და საბერძნეთისა.

შესანიშნავია მეცნიერული გამოკვლევა Qad. ბაქრაძისაგან სახელის Qარუბანდისა. "Qარუბანდის კარს უცხო ტომთ მწერალნი უწოდებენ ზოგნი Plae Albanica, Emgoo Plae Casiae, სომხები — პოგ ანუ პორ, ბერძნები

ძურ. ჩეენის მხრით ამას დაეუმატებთ შემდეგს: სომხური სიტყვა "ჭოგა" ანუ "ჭორა" აგრეთვე სომხური სიტყვა "დურ" ერთი და იგივე მნი შენელობის არის, ნიშნავს კარსა. ნემენ-പ്രൗനന "തന്നന്," ഗ്രാനിഗ്നുന്ന "രാന" ാറ്റრეთვე ნიშნავს კარსა. ჰართული ჭიშ-კარი არის ორი ძირისგან შემდგარი და ერთი შნიშვნელობისანი არიან და

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘ

ბათუმიდამ გეწერენ, რომ წლევანდლისთანა დიდი თოვლი და სუსხიანი ზამთარი აქაურებს მგონი თავის დღეში არ უნახაეთო. მთებში, ბრთვინისაკენ და აგრეთვე აქეთ, მობულეთისა და ოზურგეთისაკენ ორი არშინი თოვლი სძევს და გზები ისეთნაირად შეკრულიაო, რომ ვერც ქვევითი და კერც ცხენოსანი კერ დაია mgosm.

ამ თვის დამდეგს, როგორც მოგეხსენებათ, ზღეაზედაც ცუდი ამინდები იყო და ამის გამო ყოკელის მხრიდამ ბათუმის ნავსადგურში მოგროკილან ხომალდები და ცეცხლის გემები. თორმეტი დღის განმავალობაში არც აქ მოსულა არცერთი ფოჩტა და არც აქედამ წასულა სადმეო.

ჩვენ შევიტყეთ, რომ სამტრედიიდამ ბათუმამდინ რკინის გზის პროექტი სრულიად მზათ არის და მოკლ ხანზი მუშაობასაც უნდა შესდგო მოკლე მოდნენ, მაგრამ ცუდი ამინდებისა და ფინანსიურ დაბრკოლების გამო, ეს საქმე მომაეალ გაზაფხულამდინ შეჩერებული არისო.

მაგიერად, როგორც ბაქოს გაზეთი გეაცნობებს, ბაქოდამ თფილისამდინ რკინის გზის პროექტის შესადგენელად და მუშაობის დასაწყებად სამი ინჟინერი ჩასულან ბაქო. ში და უკვე შესდგომიან თავის საქმეს.

გაზეთს "**ო**დესსის მოამბეში" დაბეჭდილია:

"ჩვენ მოგეიტანეს ამ დღეებში ქა მნიკად ესრედ-წოდებული ბათუმის ჩაი. ამ ჩაის შესახებ იყო ლაპარაკი "რუსეთის ბაღოსნობის საზოგადოების" ერთს სხდომათაგანზე და ამ სხდო-

"Jraj" (os "isho;" so rahb dohb ghთი და იგივე მნიშვნელობა აქვს; "ქო.ქ" ნიშნავს კარს და კარიც ნიშნაეს აგრეთეე კარს. ამ სახით სიტყეა ჭიშკარი განმეორებით ორი ერთი და იგივე ძირის სიტყვებისაგან არის წარმოებული, როგორც მაგალითად: ტერტერა, ნელ-ნელა, ცოტ-ცოტა და სხე. მაშასადამე სხეა-და-სხეა მონათესავე ენების სიტყვები:

badbyto - Jach

მართული — ქოქ-კარი (ქიშკარი) ბერძნული-ძურ

5gago wyma-onah, so onah, სპარსული - დარ, ანუ დურ, სლავიანური — დრერ,

მაზე დამტკიცდა, რომ ეს ჩაი სრულიാდ ის ჩაი არ ყოფილა, რომელ. საც ჩვენ ვსვამთ, ე. ი. ჩინეთის ჩაის ხის ნაყოფი. მს არის ფურცელი ერთის ხისა, რომელიც ძალიან გავრცელებულია ძავკასიაში და რომილსაც იქ "მოკცვის" ხეს ეძახიან. ამ ფურცლის ნახარში ძალიან ჰგავს ფერით და შეხედულობით ნამდვილ ჩაისა. მხოლოთ გემოთი უფრო მაგარი და anafommo.

"ამ ჩაის თეითონ ბათუმში და ძავკასიაში არ ხმარობენ; **რ**უსეთში მოაქვსთ გასასყიდლად; როგორც გვითხრეს, 1878 წელს 4,000 გირვანქა გამოუტანიათ ბათუმიდამ და შარშანაც 500 ფუთამდინ.

"ბაღოსნობის საზოგადოებაში" ეს ჩაი ქიმიურად იყო. განხილული და იმ დასკენამდინ მოვიდნენ, რომ, რადგან კაცის აგებულებისათვის ის მავნებელია, ამიტომ მთავრობამ უნდა ალუკრძალოს იმის ვაჭრობა და ნამდ-ട്ടറന്ന മാറ്റ് മാറ്ററ്റാര് മാന്റ്റാം."

19924893926WP 39W20990

Rocon borns, hoy "Jogystos Bo ahouტიანობის გამავრცელებელ საზოგა-დოებას" აქვს გამართული შკოლები სამურზაყანოში და ბფხაზეთში; მაგრამ ეს შკოლები, საუბედუროთ, არამც თუ არავითარ სარგებლობას არ აძლევენ boombb .

შმაწვილი შედის აქ შკოლაში უფრო ხშირად თორმეტი, ცამეტი წლის და დაჰყოფს ოთხს, ხუთს და ხანდისხან ექვს წელიწადს. რასაკვირველია, ის გადაეჩეეეა ამ ხნის განმაეალობაში მუშაობას; შკოლიდამაც არავითარი ნაყოფი არ გამოაქეს.

რა არის მიზეზი, რომ ეს შკოლები ამისთანა სამწუხარო მდგომარეობაში არიან? ჩემის ფიქრით, პირველი მიზეზი ის არის, რომ მასწაელებლები არ არიან ისე კარგად მომზადებულნი, რომ იტვირთონ ეს მძიმე ტვირთი; იმათ არ ესმისთ, თუ რა მოეალეობას ითხოვს იმათგან ახალგაზდობის აზრდა; არ ფიქრობენ, რომ ყმაწვილების ალ

ნიშნავენ კარს, ესე, იგი მთის კარს. აქედან Qარუბანდი ითარგმნების "კარ დახურული," ესე იგი გამაგრებული მთის გასავალი.

შფ. დიმიტრი ბაქრაძე მეორე სიტყვასაც იხსენებს, რომლითაც იწოდე-დი. პი ეს სახელი "ვირაფარახ;" მაგრამ ეს სიტყვა ჩემის აზრით წამხდარი უნდა იყოს უცხო ტომის მწერლებისაგან. ნამდვილი ასე უნდა იყოს ივრი-ფარი, ესე იგი იბერიის ფარი, ან უკეთ ვთქვათ ჩრდილოეთის ფარი, რადგან სომხურათ ივარ ნიშნავს ჩრდილოეთს.

რაიცა შეეხება წმინდა ნინოს ცხოვრებას, ჩვენ იმას აღარ შევეხებით, ზრდა არის ერთი უპირატესი საქმე; რომ ამ ასპარეზზე გამოსულს ბეჯით და პატიოსანს მასწავლებელს შეუძლია ბევრი სარგებლობა მოუტანოს თავის ხალხს. რასაკვირველია, ამ მასწავლებლებიდგან არ შეიძლება მოითხოვოს რომ შაგირდები გახადონ ფილოსოფოსად; არა, იმათ შეუძლიათ მაინც პროგრამმის გასელა ბეჯითად და გა საგებად, რა უფრუ საჭიროა, ეცადონ ყმაწვილების ხასიათის გაუმჯობესობას მაგრამ ისინი არც პროგრამმას გადიან და არც ხასიათის გაუმჯობესობაზე ზრუნავენ, — არც კი ესმით, თუ რაა ხასიათი, თუ რა მნიშვნელობა აქვს მას ყმაწვილების აღზრდაში.

რომ არ ესმისთ, თუ რა მძიმეა მა-סה הוחהיהה, להשבע האמצעה להשם נוחה რაში მხოლოდ ორჯერ-სამჯერ მოდიან შკოლაში, ერთ-ორ საათს ასწავ-ისინი, ჩაცმულნი აფხაზურ ტანისამოსში, თავიდამ ფეხებამდის იარაღში, სხედან ცხენებზე და დადიან სხვა და სხვა კრებაებში, ხან პფხაზეთში, სადაც ხშირად იციან მარულა და ხან სამეგრელოში! პრც ერთ კრებას არ გაუშვებენ, რომ არ დაესწრონ.

პი ჩვენი მასწავლებლები, ჩვენი განმანათლებლები როგორ ატარებენ დროს და რა ტყვილათ ღებულობენ zodozatu.

მეორე მიზეზი ის არის, რომ ამ შკოლების დირექტორი გულ-გრილად უყურებს თავის მოვალეობას, არ აქცევს არავითარ ყურადღებას, არ ეკიდება მკაცრად მასწავლებლებს, არ თხოულობს იმათგან ბეჯითად ყმაწვილების სწაელას, არ თხოულობს და არც საჭიროდ რაცხს, რომ მასწავლებლები ხანდისხან შეიკრიბნენ, არჩიონ — თუ როგორ იმოქმედონ, თუ ოოგორი მეთოდით ასწაელონ, ან და თვითონ შეკრიბოს, დაესწროს და ნახოს იმათი (კოდნა და გამოცდილება პედაგოგიაში.

ამნაირად მასწაელებლები ხედეენ, നമ്പി റിമാനെ എന്നസ്ഥ ക്കാദ്യാനാക് ക് മുംრიშს იმათგან არ ითხოვს, ოებულობენ ჯამაგირს და თვითონაც გულ-

რადგან დიმ. ბაქრაძე ყოველ ავე დაწერილებით და კარგათ მოგეითხრობს; არ შევეხებით უფრო იმიტომ, რომ ეს ისტორიული შემთხვევა ჩვენმა მკითხველებმაც კარგათ იციან.

დასასრულ გავაფრთხილებ გამომცემლებს, რომ მეორეთ ასეთი უწესო შეცდომებით აღარ ბეჭდონ ბაქრაძის თხზულებები, როგორც ამ პირეელს გამოცემაში შეპარეიათ.

8. Fj6jogeo.

გრილად ეკიდებიან თავიანთ წმინდა მოვალეობას.

ეხლა იწყო ჩვენმა ხალხმა ღრმა ძილიდგან გამოღვიძება, ეტყობა სიცოცხლე, ხედავს სწავლაში მიუცილებელ საჭიროებას და თავის უკა-ნასკნელ ღონისძიებას ხმარობს, რომ შვილს რამე ნაირათ სწავლა და გა ნათლება მისცეს. "ის დრო წავიდა, როდესაც უსწაელელ კაცს ცხოვრება შეეძლო ეხლა სხვა დროა; ეხლა თუ არა იცი-რა, ყველასი ყმა შეიქნები".

პი რას ლაპარაკოპს ეხლა ჩვენი bombo.

<mark>თ</mark>უმცა სამურზაყანოში და ბფხაზეთში სწაელას ხალხი საქიროდ რაცხს, მაგრამ შვილს რომ სწაელა მისცეს, არ შეუძლია. მუთაისში ანუ სხეაგან სადმე შვილის წაყვანა იმათთვის ძნელია, მეტადრე მოუმზადებელისა, და ჩეენ შკოლებს კი არ შეუძლიანთ ყმაწეილების მომზადება.

ამისთვის ამ უბედურებას უნდა ეუშეელოთ რამე; მოუმართოთ ხელი ჩვენს ძმებს, რომელთაც ერთი ჭაპანი უწევიათ სხვა ქართველებთან; თუ მართლა ჩვენ ვუყურებთ იმათ რო. გორც ძმებს, ეხლა გამოჩნდება. "წერა კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებას " შეუძლია მოუმართოს ხელი: მას შეუძლია მოელაპარაკოს "მრისტიანობის გამაერცელებელ საზოგადოებას" ამ საქმის თაობაზე და იმოქმედონ ორთავემ ერთად. თუ ეს ასე იქნება, თუ "წერა-კითხვის გამაერცელებელი საზოგადოება" მოინდომებს ხელის მომართვას, მაშინ იმედია, რომ ჩვენში სასოფლო შკოლებს შეუძლიანთ მოუტანონ ხალხს დიდი სარ გებლობა; ახლაკი იმათგან, როგორც ზეეით მოგახსენეთ, ენებას გარდა, სარგებლობას ვერ ვხედავთ.

3. Usdy Bsysby mo

-"ᲓᲠᲝ ᲔᲑᲘᲡ" ᲙᲝᲠᲠᲔᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲪᲘᲐ

80.60, 17 astastia. buganagama ილპლის კაცი ვარ, დასწყევლიას ღმერთმა. საცა არა მგონია მე წაეაწყდები ხათაბალურ საქმეს. ნეტა ფეხი მამ-Ogboym as so mbgh formofile of hoმოვსულვიყავ! შოველ ფეხის გადადგმაზე შეხედებით საკორრესპონდენyon holdge.

თავს იმიტომ ვიწყევლი, რომ რაც მე ენახე და ენახავ შემდეგში, როsatu gogyad, byon had solfghan, ჩემს თავსაც შევაწუხებ და " დოოების" მკითხველებსაც თავს მოვაბეზრებ. მაგრამ ჩვენი ქართველი ხომ ქართულ 30 ზარმაცია, არ წაგიკითხავს; მაშასადამე არც მოვსწყინდები, და ჯანი გაეარდეს, დაეიწყებ ბღაჯ-ნას, შევიტან ჩვენი ცხოვრების მატიანეში შესანიშნაე ფაქტებს.

ლმერთო, რა ყოფილა ეს პატარა ქალაქი!? ღედა-მიწის ზურგზე თუ ამისთანა სამასალო კორრესპონდენციებისთვინ ქალაქი იქნება, კისერი გამაგდებინეთ. რაებს არ ნახავს კაცის თვა

ლებით, საოცარია და ღირსი გამოა 3კარებისა და საქვეყნოდ გაკიცხვისა. მეჰ, ვინანი ნახვას, მაგრამ ვნახე და რა გაეწყობა.

So ogol 13-6, pragman on som of სტუმარს, მომინდა ქუჩაზე გავლა; დავიწყე ბოლოდან და გავსწიე ზევით-ზევით. მოთიც ვნახოთ ვიწრო ქუჩიდგან გამოვიდა მთელი "როტა" პატარა მოსწაელეებისა, რომლებიც של גורחשים, הא-האדה קאסטים, שהפחהפნენ საყდრისკენ. უკან მოსდევთ ხელჯოხიანი, ახალ-გაზდა "პედაგოგი"მასწაელებელი; მიდი და მოდის, ხლართამს ფეხებს ბატონი "პედაგოგი;" შეგირდები იცინიან, უბრუნდებიან მასწაელებელს და გამელელებს თითით უჩვენებენ.

მიკითხე — ვიწვრილე, თუ ეს რა ჟრიამული აქეთ ამ შეგირდებს-მეთქი. შემდეგ ბეერის კითხეა-გამოკითხეისა, შევიტყე შემდეგი:

ერთ დაბალ სასწაელებელში, ქ. ბორში, მასწავლებლები ზედამხედეელებათ დაუნიშნიათ, ამათ რიგ-რიგისათ უნდა ატარონ საყდარში შეგირდები—ბავშეები. 0რთი ზედამხედველთაგანი მასწაელებელი ძალიან თურმე ლოცულობს 🛯 მერთს-ბახუსს. შამ-ღმერთოთ ერთი წამის სიცოცხლე არ შეუძლიან თურმე. ბადასცეცხლამს ხოლმე პახუსისგან ნაკურთხს ყურძნის წვენს და ჰაიდა გასწევს შეგირდების წასაყვანად საყდარში. 30 მინამ წაიყვანს, ადათათ თურმეა, ამოიკითხავენ ყველა შეგირდს, რომ არ დააკლდეს საყდარს. 23, 33 commu, 235-330008mგი" დაუწყობს ღრიალს და ლანძღვას შეგირდებს. აკაკის პოსტიას რუსუ-свинья соз водула-водула выдо узоборо გინებაც მიუყოლებია.

რახან მასწავლებლებზე მივარდა

საქმე, მაშ ერთს ფაკტს კიდევ აღენიშნავ. ამას წინეთ " წოოებაში" იყო დაბეჭდილი მოწინავე სტატია: "ხე ნაყოფით იცნობება," სადაც ავტორი თითქმის აყვედრიდა "მრისტიანობის აღმადგენელ საზოგადოებას" იმას, რომ სამშობლო ენის სწავლა იმის (საზოგადოების) შკოლებში არ არის მიღებული. ის განდევნილია, ეს მართა ლია. მაგრამ ეჰ, ეს კიდევ არაფერი. ჩვენ რაც მოგვდის—მოგედის. მინც სწავლის საქმეშია გარეული, ვისაც სწაელის საქმე უკავია ხელში, განა ყველა გულ-მხურვალედ ჰკიდებს ხელს? ბრა, ბატონო! ბევრი, ძალიან ბევრი "שהתהנו הויש ההתר השל ששל ששי შეების აღზრდაში... მრი ჰა, კიდეე გაუხვიე...

Rosb, გატონებო, "ქრისტიანობის აღმადგენელ საზოგადოების" შკოლებში (უჰ, რა, მაგარი სახელია!?) ქართული ენა მიღებული არ არის და მათი ინსპეკტორი ან რათ ეცდება შემოღებას-გაიგეთ, შემოღეგას! - რა ხდება ზოგიერთ მაგ საზოგადოების შკოლებში — ეს უნდა გაილი. რაც მეამ დღეებში ვნახე ჩემის თვა- გოთ, რომ საღტათ დარჩებით. თით ქმის

მთელი წლობით, მთელ ოთხ თვეობით არ დაიარებიან სასწავლებელ ში და იღებენ კი ჯამაგირს. პი, ბატონებო, mobilent jon:

ამას წინათ რალაც ჩემი საქმისთვის და ჯაკის ხეობის ოსი; მე გამოველაპარაკე, იმან დამიწყო ქართულად ლა პარაკი (საზოგადოდ ქვემო Mსეთში ოსებმა თითქმის ყველამ იცის ქართული ლაპარაკი). შემდგომ რამოდენიმე ხნის ბაასისა, მე ჩამოუგდე შკოლებზე ლაპარაკი. ზადააგდ-გადმოაგდო თავი, რაღაც ნაირის ავის თეალი გადმომხედა. რის შკოლები, რის სწაელა, სად ვინ გაიგონაო!?...

ამისგან გავიგე, რომ სოფ. როკაში, ოსეთში, არის შკოლა, გახსნილი "მრისტიანობის პლმადგენელი საზოგადოებისაგან". ამ როკის შკოლაში არის მასწაელებლად დანი შნული რუსი უფ. სპიცინი (რუსი და ოსებში!!). ამ ვაჟ-ბატონს შარშან მაისში მიუგდია ქვა **რ**ოკისთვინაც და მის შკოლისთვინაც, და წამოსულა; ის დღეა და ის დღე, ფეხი აღარ შეუდგამს. მნკენისთვიდამ მოკიდებული აქამომდე დაკარგულია; ჯერ თელაეში წასულა, როგორც გავიგე, თავის დედ-მამასთან და ცოლთან; მერე ბორში ბძანებულა. ჯამაგირს, რასაკეირეელია, მიი-ღებს: ჩავა თფილისში, მიბძანდება საზოგადოების კანცელარიაში და მოითხოეს ჯამაგარს. 3გონებ, ჰკითხაეს ეინმე: 00 ქვენი შკოლა როგორ მდგო მარეობა შია?" - Oho უშაეს-რა. "HUYEго, дѣти успѣваютъ; все благополучно" со სხვ.

ჩვენ მალ-მალ გავიძახით, რომ გლეხ-კაცობას შკოლების გახსნის სურვილი არ აქვსო, უხალისოდ მიჰყავს შეილები შკოლაშიო და სხე. ამ გეა რებს. ამ გეარად გულ-ციეად საქმის მოკიდება, რა გასაკვირველია, რომ ხალხს გულს აუცრუებს სწაელაზე, ეჭვის თვალით შეხედავენ. ამ ნაირის ქცევით მასწავლებლების მხრივ იქამდინ მივა საქმე, რომ, იქნება, მათრახის ცემითაც ველარ მიაყეანინონ შკოლაში ბაეშეები.

მტყობა მრისტიანობის პღმადგენელი საზოგადოების შკოლების ინსპეკტორმა არ იცის უფ. როკის მასწავლებლის ამ გვარი მოქმედება, ამ ისტორიას იქ ჯერ არ მიუხწევია. პრჩევანიც მასწავლებლისა ვერაფერია, სწორე მოგახსენოთ. რუაი ოსებში, რომლებმაც რუსული ენა არ იციან და ლაპარაკობენ ოსურს და ქართულ ენაზე! **ა**ქ უნდა იყენენ მასწავლებლებათ ან ოსები, ან ქართველები. 00უ არ დაუშლიათ, რუსები გზაენონ მთას იქითა ოსეთში, სა-രാദ്ര അാാംനാപ്പന്മാര് നാഗ്നന്ന രാ നൗაულს ენებზედ.

ამასაც ვიტყვი: გზავნოს საზოგადოებამ ეინც უნდა მასწავლებლად, მხოლოდ კი ყური უგდოს, რომ იმათ კეთილ-სვინიდისიანად მოჰკიდონ საქმეს ხელი, თითქმის მთელი წლობით ნუ ანებებენ შკოლას თავს. მაგრამ იქნება საზოგადოებას მონარჩუნებუ- "შენ ღირსი არა ხარ წყლის კურთხე-

ლი ფული აქვს, რა ვიცი. თავიანთი ნებაა-აძლიონ მუქთად გდებისთვინ ფული.

zerbo.

"ՉᲠᲝᲔᲑᲘᲡ" ᲙᲝᲠᲠᲔᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲪᲘᲐ

6M3. 60830, 110563566. 6mggmo საბუე (ძიხეთში, გაღმა-მხარში) საბა-Omba, o.o. Xachzedgganb 303ymas. ნათლის-ლების წინა დღეს, ე, 0. 5 იანვარს, როდესაც "პირველი წყალკურთხევაა" ეკკლესიაში ისეთი საქმე Brutes of, mademol algoglon Boh Bobწინ სოფ. შაშიანშიაც (ძახეთშივე) არ მომხდარა აღდგომის დღესა. მს საქმე თან სასაცილოა, თან სამწუხარო. სასაცილოა გარეგანის შეხედულობით, თვით მოქმედობით, ხოლო სამწუხაროა მით, რომ გვიმტკიცებს ჩვენის მღედლების დაუდეერობას და შეუფერებლად მოქმედებას. პი საქმე რაში მდგომარეობს:

ამ სამის თუ ოთხის წლის წინათ საბუის მღედელი ნ. 3არდიევი, სოფლის საყეარელი მღედელი, გადეიდა შეარლის "დრუჟინაში" ხოლო ამ უკანასკნელის ადგილას სთხოეა მ. იაკ. მათიკოკმა, რომელიც გადმოსვლისათანავე სოფ. საბუეში, მთელმა (თითქმის) მრევლმა მოიძულა და მას აქეთ ერთი დავი-დარაბაა მწყემსისა და Walfygural Barhal.

ბევრჯელ დავარდა და გავრცელდა ხმა: "მ. მათიკოვს უჩივლესო", "მ. മാനപ്പന്നുറ ത്രാനത്തിനും മിന്വുന്നമാണ് താ სხვა. რამდენად მართალი იყო ეს ხმები რა მოგახსენოთ; მაგრამ ბოლოს, 5-ს იანვარს, ყველა ეს ხმები, მთელი სოფლის სურვილი და აზრი ამ მღვდლის შესასებ, გამოითქვა ერთის დედა-კაცისაგან შიგ ეკკლესიაში. ისე נאשאיזע אשפיצואעש או עועש-אשנה איתא მღედელი იძულებული შეიქნა ეკკლესიისათეის თავი დაენებებინა.

როდესაც მ. მათიკოვი შემოსილი ემზადებოდა წყლის საკურთხებლად, უეცრად შემოკარდა ერთი დედა-კაცი, დაიწყო. "ქადაგება" მღედლის წინაალdogs, mad d. doon jage of dom-ydu აქ წირვა-ლოცვაო, მისი დარჩომა ამ სოფელში შეუძლებელიაო,რომ მღედელი ჩვენთვის სრულიად საჭირო არ არისო და თუ მაინცა-და-მაინც უნდა იყოს, 5. 3არდიევის მეტს არავის შეუძლიან ჩვენს სოფელში მღედლო-

მღედელი ჯერ თავ-ზარდაცემული საკურთხევლიდამ უყურებდა დედა კაცსა, შემდეგ გამოვიდა და დაუწყო დედაკაცს ჯავრობა — წადი აქედგანაო, წყალი უნდა ვაკურთხოვო, თორემ ძალად გაგათრევინებო... დედაკაცის ქმარიც იქვე საყდრის კარებთან იდგა, ხანჯალი ეჭირა და მღვდელს ემუქრებოდა: თუ ჩემის ცოლისათეის ხელი გიხლია, აქვე სულს გაგანთხევინებო!.. მღედელს ფრიად შეეშინდა cos loკურთხეველ ში დაბრუნდა. ფედაკაცი განაგრძობდა თავის ქადაგებასა:

ვისა და არც ნება გაქვსო წირვალიცცისა და წყლის კურთხევისანება მე მომკა დმერთმაო. მე ვარ და მე უნდა გაკურთხო წყალიო! (და თან ბელს ურევდა წყალში ეითომ ჯეგარსა ესწერო-)...

4

ბოლოს იქანდისინ მიაღწივა დედაკაცის "ქკუიდამ გამოსკლამ, რომ 1945დეგი სიტყები ათქმეკინა: ......ბი, ამ ჩემის ფბის ბრჩბილებიდან უნდა "შვის მარი დეცა, ცალკ დედაქასის შექარითა და ცალკე სანჯალ-პოდებულის კაცის მუქარითა და ჩუმად გამოიპარი კკლესიიდან. 0094ცი იმან ხალხს მამარათა მოასშედუებლად გაგოამართა მოასშედუებლად ამაკოპმ ხალხმა ყურიც არ გაიბერტყისიფლის მოხელეებიც სულ-ერთიან დამალუილაქი წი...

3. გარემოება (ოტად თუ ბექრად ამტიციკმადა, რომ ხალხსაც დედაციის მარი ექორა... შემდეგა როდესაც მცივდელმა ხალხთან კერაფერი გა-წყოა, შეგტყობინა თ. სე. Жორჯაძესა, რომელიც მაშინეც გაემართა ცკლესიისაცენ, მასელისათანავც ჯერ ღედა-კაცის ქპირს ფთავიზა კარაგები შემდეგ თეით "მქადაგებელსაცა". ამ ფროსა ცლიტა როტაკის მატიკე და ენერგიული ხასიათი არა, ერთი რამ შფოთი და "მწება, უმედურებაც მოხდებილვა...

როგორც ესთქვი, ეს მავალითი ცხადად გეიმდეიცებს ზოგიერთა ჩეენებურის მღედლისავან თავის მოკილეობის უცოდინარობასა და ცუდად მოქმედებას ხალხთანა. ხაუბედუროდ, ხსენებულის დედაკაცის მოქმედება მხოლოად ცხალპორწმანების შედეგი არ არისვ ის არის იარალი, რომლითაც ხალხი ასრელებს თავის სურელსა; რომლის შემწეობითაც გამოქათქვემს თავის აზრსა...

აჭ საქმის თიობაზე მკონი გამოძიება მოუხდენია ადგილობრიეს ბლლიჩინსა. მნახოთ როგორ დაბოლადღება ეს საყურადღებო საქმე; კნახოთ როგორის თვალით "მეხედაეს ამ საქმეს აღმინისტრაცია და სასულიერი მთავრობა...

სასურევლია, რომ ამგეარი საქმე პირველი და უკანასწილი იყოს ჩევნში; სასურევლია ავრეთიე, რომ ჩევნში; სასურევლია ავრეთიე, რომ ჩევნში; სარევებს, ისარკებლონ ამ მაგლითითა და ისე შოკქვენ თავის მრივლსა, როგორც ექველია...ბლახის ნაამბოპის მფელელი...

თელავის დარიბი ხალხი ფრიად შეწფხვბულიი ერთის მხრით ხარაგეფლობის სიძვირით (ფუთი პური ყანთარსე 2 მან. არის) და მეორიც მხრით სიცივითა. Оრთი საცოდაობაა, ღმერთმანი! ზინად დარიბი ხალხი ხურგით ემიღებიდა შეშასა და იმითი მიღიიდა იოლად ეხლა კი არამც თუ თელავის ტყე ში, სოფ. პარლის-უბნის ტყე შაც ალუკრმალეს სიპრული: "შაგტყიდამ მიოტანეთ შეშაო, რომელიკ 25 ფრსტის სიშარერგი თელა-

ვიდამ ნუ თუ ამ მხრით არაფერი ეშეკლება საწყალის 00ელიგის ხალხა? ზოგიერთის ღარიბის სახლში ყმაწვილები აკვნებში იყინებიან! ნეტაფი 00ელიკის მახრაში ბური მაინდ არ იყოს ბლომად: ნეტავი ძახეთში ტყეების სიბრალე მაინდ არ იყოს შეელიფერი პლომაა აქ, მაგრამ ეს ამისთანა სიბვირე რას და ან კის უნდა მიკ.წეროთ?!

თელავის მოცლილი ხალხი, —თელავის ინტელლიგენცია,—ამ ჟამად ბედნიერია! ძლუბი აქესთ და რა უქირსთ. მითომ ეხლა შევლენ არჩევანში თუ: ვისთან შევიკრიბნეთ ქალალდის სათამაშოთაო, — შენ არ მომიკვდე! ფანიშნულს დროს, სალმოზე, ისინი პირ-და-პირ კლუბში მეაყრევინებენ გლაჯას და გააქვთ ერთი "შტოს-სტუკოლკის" გაცხარებული თამაშობა გათენებამდის. **ძ**ლუბის წევრები კი ემადრიელებიან ქაღალდის მოთამა შეებს, რადგანაც ქალალდის ფულია თითქმის ერთად-ერთი წყარო კლუბისა! თეით კლუბი თელავის სასტუმროს სადგომშია ქირით. და ეხლა 50 მანეთი აქვს ქაღალდის ფული და დიდი იმედი აქვთ, რომ შემდეგ უფრო უკეთ წავა კლუბის შემოსავლის საქმეო; ე. ი. ქალალ-დის თამაშობა უფრო იმატებს თე-ლაეშიო! ამ მხრით მაინც იქნება თელავი წინ!...

zsbymal dyds masty.

JOPW JOU

ფვრილი ამბები. გაზეთ "ბოლოსში" Banganso 3 5 6 20 12 not good ; Sugoრო-მენგრია, ინგლისი და საფრანგეთი დათანხმდნენ ერთათ, რომ მოსთხოეონ ისმალეთს რაც შეიძლება მალე აასრულოს ბერლინის კონგრესსის გადაწყვეტილება ჩერნოგორიისა და საბერძნეთის შესახებ. ამ მოთხოენილებაში იქნება ნაჩვენები რომ ოსმალეთმა მოახდინოს თავის სახელმწიფო მი რეფორმები. მხლა იმის თაობაზე აქეთ მოლაპარაკება, რომ თუ ოსმალეთმა წინააღმდეგობა გამოაცხადა როგორ უნდა იმოქმედონ. ზერმანიას შეუტყვია ამ სამი სახელმწიფოების მოლაპარაკება და დაპირებია შემწეობას. ამას გარდა უნდათ მოიმხრონ იტალია, რომელსაც როგორც ამბობენ თანხმობა გამოუცხადებია.

სკუტარიდამ იწერებიან: "ქრება, რომელიკ მოხდა მეხთარ-ფაზის მაწვიულთ ალბანიის ტყვიების უფროსები შაიჩის ზიკოვეში, გარდაწყვიტეს, გაუგზავნონ Muldargarb წინააღმფეგობა, მუსინიის და პლავის დაიმამაში თაობაზე ჩერნიფირიისათეს. ზინააღმდეგობაში იქნება გაბი დაცეძს ალბანიკლებს თავის გარადა, მამონ ისინი იძულებულნი იქნებან მარტო. შეებან ჩერნოფირიელებს.

9720P760972U

1069000000

შავეგდოვის გაზეთის სააგენტოვი ისყიდება ახალი ქართული წიგნი

3088. 5. 50100 CON

(გამოცემა შაეერდოეის ბაზეთის სააგენტოსი)

"საახალწლო" პატარა ტომია, 352 ფურც. ფასი 50 კამ. გაგზავნით 60 კამ. (3—1)

ᲡᲢᲐᲠᲨᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲠᲩᲔᲕᲐ ᲗᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲞᲠᲘᲙᲐᲡᲩᲘᲙᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐ-

&M&30@MJ3060

°ლეს, პარასკეეს, 25 იანვარს ნიშნავს

326926766

രാദ്യാമപ്പാ നാനാജ്യാമപ്പര

♥ეერნი და ამათი ოჯახი შესელისათვის ვარდაიხდიან 50 კაპ., სტუმრები კი: ქალები—1 მან. და კაცები—2 მან.

მალები მასკარადის			გათავებამდინ
		იყვნენ.	and the second
Cores 1		actions area	(1-1)

ბრ. ჩარკვიანის ქართულ წიგნის მაღაზიაში ისყიდება შემდეგი პხპლი ქპრთული ⊽იბნები:

ლാദ്ധനെ თ. 86. M.630ლიანისა

მეორე გამოცემა დამატებით, თფილის 1878 წლის ფასი მქვსი შაური.

an‰nog aggg &o ¥a. enem.

შედგენილი დიმ. ბაქრაძისა, გამოკემული ბიორგი ხუცის-შცილის-მიერ, თვ. 1880 წლის. 3ასი ორი შაური.

ᲓᲐᲒᲐᲦᲐᲦᲣᲐᲡ ᲡᲐᲣᲒᲐᲠᲘ

სომხურიდგან ნათარგნი ბრ. წინამძღეაროკისაგან. გამოცემული ბიოგი ზალიკანოკის-მიერ თვილისი, 1880 წლის. შასი ერთი აბაზი.

106003000 809W00000000

შეკრებილი თ. **რ**აფ. **მ**რისთეისაგან 00ფილისი, 1880 წლის. **3**ასი ორი შაური. (4—3)

რედაქციაში დარჩენილია რამდენიმე სრული კგზემჰლიარი შარშანდელის "იეჟრიისა". მხურეკლს შეუმლიან შეიმინოს ეს წიგნები ან თვითონ "აღროებაიეჟრიის" რედაქციაში და ან უფ გ. ჩარკვიანის წიგნის მაღაზიაში. 1879 წლის განმავალობაში სულ ათი წიგხი გამოკიდა ,,ივერიისა". თითო წიგხი აი მაურად ისეიღვბა, ქალაქს განუშე მცხოვრებთა ფოჩტის ხანფიისაივის უნდა დაუმატონ ოითოკულ წიგნზე 16 კამ. ანუ ეველა ათს წიგნზე --1 მან.60 კამ.

638380502

ასპმასხიის პრისპაზი აცხადებს, რომ თებერვლის 11-ს იქნება ვაპროიპა (ტორგი) ქვემო სსენებულ პირიია სახვიების გაფიდვაზელ, რადეამ ამ პირთ თავის დროის პარიკაზის ვალი ვირ გარდაუმდიათ; სამის დღის შკმდეგ დანიშნული იქნება სელმეორედ ცაპრიიავ

3-65 δησεξου οποίος δημοτικός
3-65 δησεξου οποίος
3-11 ηθευζής δος Ν. 629.
1877-300 δεξ.

2) თვილისის მოქალაქის ახდიია გლამაზდინის სახლი, თვ. 2 გახეოფ. дე-11 უხასტვაში, ნიკოლაკვის ქუჩა-%ე. 1876 წ.—14,500 дან.

3) სერჯეთ იახმიბეგოგის სახლი,
2 განეოფ. მე-14 უჩასტ., აგლაბარში.
1876 წ.-1,900 მან.

4) ozsby brad. sayonabazab bskzo, 2 zsby. 13 yksby., szersős a M 261. 1875 §.-2,000 dsb.

5) ამაგე არუთინოვის სახლი, იქგე № 261. 1876 წ.—2,000 მან.

ვისაც ამ სახლების ეიდგა ჰსურს, დაფასებით სიების ნახგა პრაკაზში შეუძლიან.

(3-1)

სამასანის საინმინმარი შაბავ. ლენისაში მომავალი თებერელის 7-ს დანიზნულია ვაჭრობა (მხოლით ერთხელ) შემდეგ მუშაობის იჯარით მისემაზედ ქ. თვილისში:

 შნდა აშენდეს სახლი Manamaსის ბრტილლერიის სახელოსნოს (303ხლის საქრობ მაშინისათვის. ამისათვის დანიშნულია 3,192 მან. 51 კაპ.
3 ბრტილლერიის სახელოს-2) ბმ ბრტილლერიის სახელოს-

ნოს გარშემო უნდა გაკეთდეს ლობე — 2,356 მან. 64 კაპ.

3) ბმავე სახელოსნოსათვის უნდა
აშენდეს ფეხის-ადგილები — 5,341 მან.
23 კაპ.

კა.
3) შნდა აშენდეს ფეხის-ადგილე ბი თფ. პოლკის ყაზარმებისათვის —
5,838 მან. 47 კაპ.

5) შნდა გაკვოდეს სარდაფი, "გე-"მისათვის "მესანახი და საკუქნით ითახი ინჟინვრის შარავლენიის მწერლებისა და კონდუქტოარებისათვის — 1,439 მან. 70 კაპ.

მისაც ამ საქმის იჯარით აღება ჰსურს, დაწერილებითი პირობებისა და სმეტის ნახვა შეუძლიან საინკინერო შარავლენიაში დილის 9 საათიდამ ვიდრე ნაშუადღევის 3 საათიმდინ.

(3-2)

Aossoneno nensypow. Indancs. 24 Ansapa 1880 r. Tworpadia Managora. 308-36: 0.80000080000. Hassadentado att. 203000000 es 6. 30000.